

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.019.03.2021

Arkadiusz Klimowicz
Burmistrz Darłowa

Urząd Miejski
Pl. Kościuszki 9
76-150 Darłowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/006 – Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Darłowie ¹ , Pl. Kościuszki 9 (76-150 Darłowo)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Arkadiusz Klimowicz – Burmistrz Darłowa ² w okresie objętym kontrolą ³ .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez jednostki samorządu terytorialnego ⁴ warunków realizacji zadań oświatowych. 2. Finansowanie zadań oświatowych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2021 (do 30 września) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Maciej Mikulski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/144/2021 z 14 września 2021 r. (akta kontroli str. 1, 13-16)

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Burmistrz zapewnił odpowiednie warunki organizacyjne do realizacji zadań oświatowych na terenie Gminy Miejskiej Darłowo⁷. W Urzędzie prawidłowo i rzetelnie zweryfikowano i potwierdzono dane zgromadzone w Systemie Informacji Oświatowej⁸ dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli w prowadzonych szkołach i placówkach oświatowych. Powołana została stała Komisja Edukacji, Kultury i Turystyki Rady Miejskiej w Darłowie celem wspierania i nadzoru nad realizacją zadań oświatowych. Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych przekazano Radzie Miejskiej w Darłowie, we właściwym terminie, tj. przed 31 października każdego roku. Zapewniono kadrę nauczycieli wykwalifikowaną w konkretnych specjalnościach. Finansowanie zadań oświatowych odbyło się m.in. z pełnym wykorzystaniem części oświatowej subwencji ogólnej wraz z rezerwą. Środki finansowe w kwocie łącznej 369,7 tys. zł, otrzymane w formie pięciu dotacji celowych z budżetu państwa oraz pochodzące z innych źródeł⁹ zostały właściwie wykorzystane. Prawidłowo ustalono wysokość niewykorzystanych środków dotacji i dokonano ich zwrotu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹⁰ zaplanowano wydatki na doskonalenie

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz.

³ Od 13 grudnia 2014 r.

⁴ Dalej: j.s.t.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ Dalej: Gmina.

⁸ Dalej: SIO.

⁹ Na zakup autobusu do przewozu uczniów niepełnosprawnych oraz w ramach programu *Zdalna Szkoła+*.

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, dalej: Karta Nauczyciela.

i szkolenie nauczycieli. Sprawozdania budżetowe w zakresie dochodów i wydatków na zadania oświatowe zostały sporządzone zgodnie z ewidencją księgową. Edukacja uczniów szczególnie uzdolnionych była wspierana poprzez przyznanie im stypendiów za wyniki w nauce i sporcie. Nadzór nad prawidłowością prowadzenia obsługi finansowo-księgowej w obszarze oświaty był prowadzony przez Urząd w sposób właściwy, tj. poprzez bieżące analizy, weryfikacje składanych przez placówki oświatowe sprawozdań oraz kontrole.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- naruszenia art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹ przy wydawaniu siedmiu decyzji w sprawie przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego,
- udzielenia dotacji dla dwóch przedszkoli w kwocie wyższej łącznie o 1.9 tys. zł niż wynikająca z prawidłowego naliczenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez j.s.t. warunków realizacji zadań oświatowych.

Opis stanu faktycznego

1.1. W Gminie w okresie od 1 stycznia 2017 r. nie funkcjonowała Rada Oświatowa. Przyczyną niepowołania Rady Oświatowej było funkcjonowanie Komisji Edukacji, Kultury i Turystyki Rady Miejskiej w Darłowie, która w swoim zakresie realizowała działania obejmujące zadania właściwe dla Rady Oświatowej, tj. m.in. opiniowanie projektów uchwał Radzie Miejskiej w Darłowie¹³, badanie i opracowanie spraw zleconych przez Radę, rozpatrywanie, opiniowanie istotnych spraw dla Gminy - w zakresie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży oraz funkcjonowania placówek oświatowo-wychowawczych.

(akta kontroli str. 3-12)

Burmistrz wyjaśnił m.in., że utworzenie Rady Oświatowej ma charakter fakultatywny. Zdaniem Burmistrza w praktyce Rady Oświatowe działają marginalnie, w niektórych samorządach, a badania nad ich znaczeniem i skutecznością dowiodły ich zbędności oraz uprzedmiotowienia¹⁴ oraz że Komisja Edukacji, Kultury i Turystyki Rady w swoim zakresie realizowała działania obejmujące zadania właściwe dla Rady Oświatowej.

(akta kontroli str. 113-120)

1.2. W latach 2017-2021 Burmistrz przekazywał Radzie w terminie do 31 października dokument p.n. *Informacja dotycząca przygotowania szkół i przedszkola na terenie Miasta do roku szkolnego*. Ww. informacje zawierały następujące dane: o placówce (liczba uczniów, liczba oddziałów, wielkość zatrudnienia, kwalifikacje nauczycieli, liczba sal dydaktycznych i ich wyposażenie), wnioski w zakresie funkcjonowania danej placówki na nadchodzący rok szkolny, o stanie przygotowania szkół do realizacji planowanych zadań opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych, planowanych zajęciach dodatkowych i pozalekcyjnych,

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm., dalej: kpa.

¹² Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Dalej: Rady.

¹⁴ Ośrodek Rozwoju Edukacji: Rada oświatowa w opiniach władz samorządowych i środowisk związanych z lokalną edukacją – raport z badania. Warszawa 2015 r.

przeprowadzonych w poprzednim i wymaganych w bieżącym roku szkolnym remontach, dane finansowe dotyczące planowanych dochodów i wydatków przedszkola w budżetowym roku bieżącym oraz wydatków szkół w roku poprzednim oraz informacje, o których mowa art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹⁵, tj. wyniki egzaminów gimnazjalnych¹⁶, ośmioklasistów¹⁷ i maturalnych¹⁸ osiągnięte w poprzednim roku szkolnym, wyniki przeprowadzonych w poprzednim roku szkolnym kontroli zewnętrznych, w tym kontroli kuratora oświaty.
(akta kontroli str. 34-111)

Na podstawie art. 11 ust. 7 Prawa oświatowego Burmistrz zobowiązany był przedstawić Radzie informację o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach: egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego oraz nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty.

Burmistrz wyjaśnił, m.in. że przedstawiane Radzie wnioski dotyczące funkcjonowania szkół w nowym roku szkolnym były wynikiem przyjętych wniosków przez rady pedagogiczne podsumowujące stary rok szkolny. Informacje dotycząca przygotowania szkół do nowego roku szkolnego skierowane do Rady były przedmiotem rozmowy dyrektorów szkół z radnymi. Informacje te zawierały także dane o tych placówkach na kolejny rok szkolny, w celu przedstawienia pełnej wiedzy na temat ich funkcjonowania. Zdaniem Burmistrza porównując oczekiwania ustawodawcy z danymi przekazywanymi Radzie przedstawiciel organu prowadzącego wywiązywał się z tego obowiązku. *Zapis informacji dotyczącej przygotowania szkoły do nowego roku szkolnego odbiega od zapisu ustawowego. Ten zapis będzie zmieniony i ww. dokument będzie nazwany informacją o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny.*

(akta kontroli str. 171-175)

1.3. W okresie objętym kontrolą Gmina w ramach realizacji zadań oświatowych, o których mowa w art. 8 ust. 15 i art. 11 ust. 2 pkt 1 Prawa oświatowego, prowadziła zlokalizowane w Darłowie: Przedszkole nr 2 im. Janiny Porazińskiej¹⁹, Szkołę Podstawową nr 3 im. Króla Eryka Pomorskiego²⁰ i Miejskie Gimnazjum im. Stanisława Dulewicza²¹.

(akta kontroli str. 34-111, 121-130)

1.4. W okresie objętym kontrolą Gmina była także organem prowadzącym dla szkół ponadpodstawowych funkcjonujących w ramach Zespołu Szkół im. Stefana Żeromskiego w Darłowie²², tj. Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego²³ i Branżowej Szkoły I stopnia.

(akta kontroli str. 34-111, 121-130, 143-144, 155)

Uchwałą z 15 grudnia 1995 r. Rada zatwierdziła przyjęcie przez Gminę (od 1 stycznia 1996 r.) jako zadanie własne, prowadzenie szkół ponadpodstawowych (liceum ogólnokształcącego, liceum zawodowego i szkoły zawodowej) wchodzących w skład ZS oraz upoważniła zarząd Gminy do podpisania

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm., dalej: Prawo oświatowe.

¹⁶ W informacjach z lat 2017-2019 – osiągnięte odpowiednio w roku szkolnym 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019.

¹⁷ W informacjach z lat 2020-2021 – osiągnięte odpowiednio w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021.

¹⁸ W informacjach z lat 2017-2020 – osiągnięte odpowiednio w roku szkolnym 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020.

¹⁹ Dalej: Przedszkole.

²⁰ Dalej: SP3.

²¹ Prowadzone do 31 sierpnia 2019 r. (od roku szkolnego 2017/2018 nie przeprowadzano rekrutacji do klas I); dalej: Gimnazjum.

²² Dalej: ZS.

²³ Dalej: Liceum.

z Kuratorem Oświaty w Koszalinie porozumienia określającego warunki prowadzenia ww. szkół. Stosowne porozumienie z 21 grudnia 1995 r. określało warunki przekazania przez Kuratorium Oświaty w Koszalinie do prowadzenia ww. szkół wchodzących w skład ZS z dniem 1 stycznia 1996 r. przez Gminę.
(akta kontroli str. 156-158)

Rada uchwałą z 26 marca 2020 r. rozwiązała z dniem 31 sierpnia 2020 r. ZS i szkoły wchodzące w jego skład oraz wyraziła zgodę na rozwiązanie ww. porozumienia z 21 grudnia 1995 r.

Na podstawie porozumienia z 31 stycznia 2020 r., zawartego pomiędzy Powiatem Sławieńskim²⁴, a Gminą: rozwiązano ww. porozumienie z 21 grudnia 1995 r. i przekazano do realizacji z dniem 1 września 2020 r. Powiatowi przejęte uprzednio przez Gminę zadanie publiczne w zakresie edukacji, polegające na prowadzeniu ww. szkół wchodzących w skład ZS.

(akta kontroli str. 159-169)

1.5. Gmina była w okresie objętym kontrolą organem rejestrującym dla następujących niesamorządowych szkół, przedszkoli i placówek oświatowych:

- w 2017 r. – Zespołu Szkół Społecznych im. Lotników Morskich w Darłowie²⁵ oraz siedmiu niepublicznych przedszkoli,
- w latach 2018-2020 – ZSS oraz sześciu niepublicznych przedszkoli,
- w 2021 r. - ZSS oraz pięciu niepublicznych przedszkoli.

(akta kontroli str. 170)

1.6. Średnia liczba uczniów w poszczególnych typach szkół i placówek oświatowych, dla których Gmina była w okresie objętym kontrolą organem prowadzącym, wyniosła:

- w 2017 r. – w szkole podstawowej – 641 uczniów w 31 oddziałach, w gimnazjum - 164 uczniów w dziewięciu oddziałach, w liceum ogólnokształcącym – 101 uczniów w sześciu oddziałach oraz w trzyletniej szkole branżowej I stopnia – 64 uczniów w trzech oddziałach,
- w 2018 r. – w szkole podstawowej – 734 uczniów w 35 oddziałach, w gimnazjum - 64 uczniów w czterech oddziałach, w liceum ogólnokształcącym – 69 uczniów w ośmiu oddziałach oraz w trzyletniej szkole branżowej I stopnia – 68 uczniów w trzech oddziałach,
- w 2019 r. – w szkole podstawowej – 790 uczniów w 38 oddziałach, w gimnazjum - 70 uczniów w czterech oddziałach, w liceum ogólnokształcącym – 112 uczniów w ośmiu oddziałach oraz w trzyletniej szkole branżowej I stopnia – 82 uczniów w czterech oddziałach,
- w 2020 r. – w szkole podstawowej – 798 uczniów w 38 oddziałach, w liceum ogólnokształcącym²⁶ – 119 w pięciu oddziałach oraz w trzyletniej szkole branżowej I stopnia²⁷ – 100 uczniów w czterech oddziałach,
- w 2021 r.²⁸ – w szkole podstawowej – 792 uczniów w 38 oddziałach.

Średnia liczba uczniów przypadających w ww. okresie na jeden oddział wynosiła: 21 dla szkół podstawowych; od 17 do 18 dla gimnazjum; od dziewięciu do 24 dla liceum ogólnokształcącego oraz od 21 do 25 dla trzyletniej szkoły branżowej I stopnia.

(akta kontroli str. 130)

---

²⁴ Dalej: Powiat.

²⁵ W ramach ZSS działała szkoła podstawowa i gimnazjum, dalej: ZSS.

²⁶ Funkcjonowało do 31 sierpnia 2020 r.

²⁷ Funkcjonowało do 31 sierpnia 2020 r.

²⁸ Do 30 września.

1.7. Liczba nauczycieli²⁹ zatrudniona w szkołach, dla których Gmina była organem prowadzącym, w poszczególnych latach kalendarzowych okresu objętego kontrolą wynosiła:

- w 2017 r. - 113,33 etatu, z tego nauczyciele dyplomowani - 84,37; mianowani - 21,8; kontraktowi - 7,16; nie pracowali nauczyciele stażyści;
- w 2018 r. – 114,98, z tego nauczyciele dyplomowani - 86,53; mianowani – 15,44; kontraktowi – 9; stażyści – 4,01;
- w 2019 r. – 113,57, z tego nauczyciele dyplomowani - 83,27; mianowani – 20,02; kontraktowi – 6,26; stażyści – 4,02;
- w 2020 r. – 109,18, z tego nauczyciele dyplomowani – 73,72; mianowani – 18,78; kontraktowi – 6,76; stażyści – 9,92;
- w 2021 r.³⁰ – 90,72, z tego nauczyciele dyplomowani – 60,91; mianowani – 11,23; kontraktowi – 15,2; stażyści – 3,38.

Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden etat nauczyciela wyniosła: 8,55 (w 2017 r.), 8,16 (w 2018 r.), 9,28 (w 2019 r.), 9,31 (w 2020 r.) i 8,73 (w 2021 r.³¹)

(akta kontroli str. 131)

1.8. Dyrektorzy placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę nie zgłaszali w roku szkolnym 2020/2021 potrzeby uzupełnienia braków nauczycieli wykwalifikowanych w konkretnych specjalnościach.

(akta kontroli str. 113-120, 641)

1.9. Gmina w latach 2019-2020 wypełniała obowiązek dotyczący weryfikacji i potwierdzenia danych zgromadzonych w SIO w zakresie liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli. Obowiązek ten był realizowany poprzez dokonanie analizy porównawczej tych danych z danymi pochodzącymi z innych źródeł jak np. arkusze organizacyjne i aneksy do tych arkuszy, listy uczniów/wychowanków, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, informacje miesięczne o aktualnej liczbie uczniów, rozliczenia czasu pracy i wynagrodzeń nauczycieli oraz dokumentacja realizowanych projektów oświatowych.

(akta kontroli str. 473-465)

Burmistrz wyjaśnił, że w ww. okresie nie stwierdzono nieprawidłowości przy wprowadzaniu danych do SIO przez jednostki oświatowe, dla których Miasto było organem prowadzącym i rejestrowym. W wyniku weryfikacji różnice były wyjaśniane na bieżąco drogą telefoniczną. W przypadku powzięcia wątpliwości, co do zgodności danych przekazanych przez szkoły i przedszkola do SIO ze stanem faktycznym, Referat Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu³² niezwłocznie informował szkołę lub przedszkole o stwierdzonych nieprawidłowościach lub podejrzeniach i wzywał do poprawy w systemie. Szkoła lub przedszkole niezwłocznie wprowadzały do systemu poprawione dane, a ROiSS monitorował te dane, sprawdzając raporty danej szkoły lub przedszkola, udostępniane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w strefie pracownika na stronie sio.men.gov.pl.

(akta kontroli str. 113-120, 171-175)

Analiza rzetelności danych wprowadzonych do SIO wg stanu na 30 września 2020 r. w szkole, dla której organem prowadzącym była Gmina, wykazała zgodność tych danych z danymi wynikającymi z arkusza organizacyjnego w zakresie informacji dotyczących liczby uczniów (w tym niepełnosprawnych, o specjalnych potrzebach edukacyjnych) i liczby nauczycieli z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego.

(akta kontroli str.176-184, 473-475)

²⁹ Średniorocznie w przeliczeniu na etat.

³⁰ Do 30 września.

³¹ Do 30 września.

³² Dalej: ROiSS.

1.10. Zakres dodatkowych zajęć edukacyjnych (średnia w roku tygodniowa liczba godzin) w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę finansowanych z subwencji oświatowej lub środków własnych był następujący:

- w 2017 r. – 144 godziny³³, w których uczestniczyło 780 uczniów,
- w 2018 r. – 123 godziny³⁴, w których uczestniczyło 558 uczniów,
- w 2019 r. – 124 godziny³⁵, w których uczestniczyło 631 uczniów,
- w 2020 r. – 130 godzin³⁶, w których uczestniczyło 656 uczniów,
- w 2021 r. (do 30 września) – 133 godziny³⁷, w których uczestniczyło 553 uczniów.

(akta kontroli str. 132-135)

1.11. Wyniki sprawdzianów i egzaminów przeprowadzanych w okresie objętym kontrolą przedstawiały się następująco:

a) wyniki sprawdzianów po ósmej klasie:

- w roku szkolnym 2018/2019 - na 79 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu jeden (1,3%) uzyskał wynik równy 100%, 45 (57%) - wynik w przedziale 99%-50% oraz 33 (41,8%) - wynik poniżej 50% poprawnych odpowiedzi,
- w roku szkolnym 2019/2020 - na 98 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu żaden uczeń nie uzyskał wyniku równego 100%, 38 (38,8%) - wynik w przedziale 99%-50% oraz 60 (61,2%) - wynik poniżej 50% poprawnych odpowiedzi,
- w roku szkolnym 2020/2021 - na 82 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu jeden (1,2%) uzyskał wynik równy 100%, 41 (50%) - wynik w przedziale 99%-50% oraz 40 (48,8%) - wynik poniżej 50% poprawnych odpowiedzi,

b) wyniki egzaminów w szkołach zawodowych:

- w roku szkolnym 2017/2018 - na 14 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu dziewięciu (64,3%) uzyskało wynik pozytywny,
- w roku szkolnym 2018/2019 - na 18 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu 13 (72,2%) uzyskało wynik pozytywny,
- w roku szkolnym 2019/2020 - na 21 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu 17 (81%) uzyskało wynik pozytywny,

c) wyniki egzaminów dojrzałości w szkołach średnich:

- w roku szkolnym 2017/2018 - na 33 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu 28 (84,8%) uzyskało wynik pozytywny,
- w roku szkolnym 2018/2019 - na 21 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu 11 (52,4%) uzyskało wynik pozytywny,
- w roku szkolnym 2019/2020 - na 20 uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu 14 (70%) uzyskało wynik pozytywny.

(akta kontroli str. 136)

Przewodniczący Rady poinformował, że wyniki egzaminów gimnazjalnych, ósmoklasisty i maturalnych w latach 2017-2021, zawarte w corocznych informacjach dotyczących przygotowania na dany rok szkolny szkół i przedszkoli na terenie Gminy, były przedstawiane i omawiane na posiedzeniach Komisji Edukacji Kultury

³³ Z tego: zajęcia na świetlicy szkolnej – 45, koła zainteresowań – 40, reedukacja – 24, logopedia – 20, zajęcia socjoterapeutyczne – siedem, szkolne koło sportowe – pięć, gimnastyka korekcyjna – trzy.

³⁴ Z tego: zajęcia na świetlicy szkolnej – 45, reedukacja – 24, koła zainteresowań – 22, logopedia – 22, zajęcia socjoterapeutyczne – cztery, szkolne koło sportowe – trzy, gimnastyka korekcyjna – trzy.

³⁵ Z tego: zajęcia na świetlicy szkolnej – 45, koła zainteresowań – 26, logopedia – 22, reedukacja – 20, zajęcia socjoterapeutyczne – cztery, szkolne koło sportowe – cztery, gimnastyka korekcyjna – trzy.

³⁶ Z tego: zajęcia na świetlicy szkolnej – 45, koła zainteresowań – 35, logopedia – 22, reedukacja – 18, szkolne koło sportowe – cztery, zajęcia socjoterapeutyczne – trzy, gimnastyka korekcyjna – trzy.

³⁷ Z tego: zajęcia na świetlicy szkolnej – 45, koła zainteresowań – 39, logopedia – 22, reedukacja – 19, szkolne koło sportowe – cztery, zajęcia socjoterapeutyczne – trzy, gimnastyka korekcyjna – jedna.

i Turystyki oraz na posiedzeniach Rady. Radni po zapoznaniu z tymi informacjami nie wnosili uwag i wniosków.

(akta kontroli str. 112)

1.12. W okresie objętym kontrolą wśród uczniów szkół prowadzonych przez Gminę znalazło się 11 finalistów (trzech z języka polskiego, trzech z geografii, dwóch z matematyki i po jednym z biologii, historii i języka angielskiego) oraz ośmiu laureatów olimpiad naukowych (dwóch z języka polskiego i po jednym z języka angielskiego, języka niemieckiego, matematyki, biologii, fizyki, chemii).

(akta kontroli str. 117, 473-475)

1.13. W latach 2017-2021 (do 30 września) do Rady i Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące funkcjonowania szkół, przedszkoli, placówek oświatowych.

(akta kontroli str. 185-186)

1.14.1. W okresie objętym kontrolą Gmina nie realizowała zadań wynikających z dodatkowych obowiązków w zakresie zadań oświatowych, na które nie zostały przekazane środki z budżetu państwa.

(akta kontroli str. 115-116, 473-475)

1.14.2. Zdaniem Burmistrza czynnikiem, który wpływał na zwiększenie wydatków ponoszonych ze środków własnych na zadania oświatowe był wzrost wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego nauczycieli w poszczególnych latach.

(akta kontroli str. 118)

1.14.3. Gmina w ww. okresie otrzymała od administracji rządowej pomoc rzeczową na funkcjonowanie szkół i przedszkoli w ramach trzech projektów, tj.:

- *Kompetencje miarą sukcesu - Darłowo stawia na edukację* - o wartości 477,9 tys. zł³⁸ - realizowany w okresie od 1 października 2017 r. do 30 czerwca 2019 r.; w ramach projektu zakupiono sprzęt edukacyjny na potrzeby Liceum (w tym, m.in.: 12 laptopów, sześć mikroskopów optycznych, dwie tablice multimedialne z projektorami, dwa projektory, stolik szkolny do wózka inwalidzkiego, tablicę sucho-ścieralną z przyborami do tablicy, przenośny ekran na statywie, wizualizer, zestaw do programowania, mikroskop z podłączeniem do komputera, dwa mikroskopy terenowe, lornetkę, ciśnieniomierz, apteczkę z wyposażeniem, 10 kalkulatorów, wagę, generator van de Graaffa, maszynę elektrostatyczną, 20 rezystorów, dwa mierniki napięcia, 10 fartuchów laboratoryjnych, akwarium, odczynniki i substancje chemiczne, pomoce naukowe) oraz na potrzeby Gimnazjum (w tym, m.in.: 20 tabletów, dwa laptopy, drukarkę ze skanerem, tablicę multimedialną, tablicę sucho-ścieralną z przyborami do tablicy, projektor, programy multimedialne, mikroskop z podłączeniem do komputera, mikroskopy terenowy i optyczny, dygestorium, ciśnieniomierz, wagę elektroniczną, apteczkę z wyposażeniem, maszynę elektrostatyczną, 20 rezystorów, dwa siłomierze, dwa mierniki napięcia, 30 fartuchów laboratoryjnych, 35 okularów ochronnych, 15 tac laboratoryjnych, 10 palników spirytusowych, przybory laboratoryjne (pipety, rękawiczki, wagi, probówki, bagietki, parownice), odczynniki i substancje chemiczne, wyposażenie p.poż., pomoce naukowe);

---

³⁸ Ze środków budżetu państwa i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, dalej: RPO WZ 2014-2020.

- *Pomorze Zachodnie – Bezpieczna Edukacja*³⁹ - realizowany w 2020 r.⁴⁰; celem projektu było wdrożenie w Przedszkolu programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem Covid-19, w ramach projektu zakupiono na potrzeby Przedszkola, m.in.: termometry i środki ochrony osobistej (o wartości 27,5 tys. zł) oraz sprzęt i środki do utrzymania czystości i dezynfekcji (o wartości 153,4 tys. zł),
  - *Zdalna Szkoła i Zdalna Szkoła + -* realizowane od lipca 2020 r.⁴¹; w ramach projektów zakupiono na potrzeby nauki w formie zdalnej w SP3 - 35 laptopów i 13 komputerów stacjonarnych (o łącznej wartości 124,8 tys. zł).
- (akta kontroli str. 138, 187-206, 470-472, 531-556, 627-629)

1.14.4. W związku z wystąpieniem COVID-19 nie odnotowano przypadków zwalniania nauczycieli lub obniżania pensum godzin nauczycieli w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę.

(akta kontroli str. 118)

1.14.5. Gmina monitorowała problem wyłączenia cyfrowego dzieci i młodzieży w czasie nauki zdalnej spowodowanej COVID-19.

Burmistrz wyjaśnił, że był na bieżąco informowany przez dyrektorów o potrzebach uczniów w zakresie posiadanego sprzętu informatycznego na czas nauki zdalnej. W przypadku uczniów nieposiadających takiego sprzętu przekazywano im taki sprzęt z posiadanych zasobów szkolnych. Wobec zwiększającej się ilości uczniów, którzy zgłaszali potrzebę nowego sprzętu do nauki zdalnej zapadła decyzja o przystąpieniu do programu *Zdalna Szkoła* i przekazanie pozyskanego w ramach tego programu sprzętu potrzebnemu. Nie wystąpiły przypadki braku sprzętu do nauki zdalnej.

(akta kontroli str. 118-120)

1.14.6. Zdaniem Burmistrza w latach 2017-2021 nie było większych problemów z realizacją zadań oświatowych. Głównymi bolączkami były: rosnąca dysproporcja pomiędzy otrzymywaną subwencją oświatową, a rzeczywistymi kosztami ponoszonymi przez Gminę oraz rosnąca liczba orzeczeń o kształceniu specjalnym wynikająca z opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, co wpływało na kolejne koszty ponoszone przez Gminę. Burmistrz wyjaśnił, że *w związku z tym należało wprowadzić reżim oszczędnościowy. Większe wydatki były konsultowane pomiędzy organem prowadzącym, a dyrektorami.*

(akta kontroli str. 113-120)

1.15. W okresie objętym kontrolą Gmina zapewniła miejsca w przedszkolach dla wszystkich dzieci rodziców zainteresowanych takim miejscem. Burmistrz wyjaśnił, że w ww. okresie nie wpłynęła informacja od Dyrektora Przedszkola o niezakwalifikowaniu dzieci w postępowaniu rekrutacyjnym.

(akta kontroli str. 119)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia zapewnienie przez Burmistrza warunków realizacji zadań oświatowych. W celu wspierania i nadzoru nad realizacją tych zadań została powołana stała komisja Rady. Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych

³⁹ Celem programu było wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem Covid-19.

⁴⁰ Realizowany w ramach RPO WZ 2014-2020.

⁴¹ W ramach programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

przekazano Radzie we właściwym terminie, tj. przed 31 października każdego roku. Urząd prawidłowo zweryfikował i potwierdził dane zgromadzone w SIO dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli w prowadzonych szkołach za lata 2019-2020. W szkołach dla których Gmina była organem prowadzącym skutecznie zapewniono kadrę nauczycieli wykwalifikowanych w konkretnych specjalnościach.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Finansowanie zadań oświatowych.

2.1. W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą w uchwałach budżetowych Gminy zostały ujęte dochody z części oświatowej subwencji ogólnej w wysokościach odpowiadających kwotom wskazanym w informacjach otrzymanych od ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Były to kwoty 8 795,9 tys. zł (2017 r.⁴²), 9 029,6 tys. zł (2018 r.⁴³), 9 952,1 tys. zł (2019 r.⁴⁴), 10 374,8 tys. zł (2020 r.⁴⁵), 9 008,8 tys. zł (2021 r.⁴⁶).

Plan ww. dochodów po zmianach wyniósł ostatecznie: 8 926,1 tys. zł (2017 r.), 9 107,3 tys. zł (2020 r.), 10 015,7 tys. zł (2019 r.), 10 480,5 tys. zł (2020 r.), 9 010,8 tys. zł (2021 r.).

(akta kontroli str. 137-138, 207-259)

2.2. Zaplanowane w latach 2017-2021 dochody Gminy na zadania oświatowe wynosiły: 10 350,5 tys. zł w 2017 r., 10 349 tys. zł w 2018 r., 11 521,8 tys. zł w 2019 r., 12 106,8 tys. zł w 2020 r. oraz 10 068,4 tys. zł w 2021 r. (do 30 września). Wykonanie dochodów natomiast wyniosło odpowiednio: 10 354,3 tys. zł (tj. 100% planowanych), 10 434,7 tys. zł (100,9%), 11 559,2 tys. zł (100,3%), 11 904,2 tys. zł (98,3%) oraz 8 459,1 tys. zł (84,%). Źródłami tych dochodów były: część oświatowa subwencji ogólnej wraz z rezerwą, dotacje z budżetu państwa i inne dotacje otrzymane na zadania oświatowe oraz środki pochodzące z innych źródeł⁴⁷. Zrealizowane dochody w poszczególnych źródłach wynosiły w przypadku:

- części oświatowej subwencji ogólnej 8 926,1 tys. zł w 2017 r., 9 107,3 tys. zł w 2018 r., 10 015,7 tys. zł w 2019 r., 10 480,5 tys. zł w 2020 r. oraz 7 624,5 tys. zł do 30 września 2021 r.,
- rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej 29,6 tys. zł w 2019 r. oraz 15,8 tys. zł w 2021 r.,
- dotacji z budżetu państwa 845,1 tys. zł w 2017 r., 799,5 tys. zł w 2018 r., 751,9 tys. zł w 2019 r., 727,1 tys. zł w 2020 r. i 573,1 tys. zł do 30 września 2021 r.,
- środków z innych źródeł 574,2 tys. zł w 2017 r., 527,9 tys. zł w 2018 r., 762 tys. zł w 2019 r. 696,6 tys. zł w 2020 r. oraz 261,5 tys. zł do 30 września 2021 r.

Udział dochodów na zadania oświatowe w dochodach ogółem Gminy wynosił 15,7% w 2017 r., 16,1% w 2018 r., 13,5% w 2019 r., 13,9% w 2020 r. oraz 11,9% w 2021 r. (do 30 września). Dochody z tytułu subwencji wraz z rezerwą przeznaczone na zadania oświatowe stanowiły w dochodach ogółem 13,5% w 2017 r., 14% w 2018 r., 11,7% w 2019 r., 12,2% w 2020 r. oraz 10,7% w 2021 r. (30 września). Dochody z tytułu dotacji z budżetu państwa stanowiły natomiast 1,3% dochodów ogółem

⁴² Uchwała Rady z 29 grudnia 2016 r. nr XXXI/237/2016.

⁴³ Uchwała Rady z 22 grudnia 2017 r. nr XLIXI/362/2017.

⁴⁴ Uchwała Rady z 27 grudnia 2018 r. nr IIII/19/2018.

⁴⁵ Uchwała Rady z 20 grudnia 2019 r. nr XVIII/138/2019.

⁴⁶ Uchwała Rady z 21 grudnia 2020 r. nr XXXI/249/2020.

⁴⁷ Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego z innych gmin, dofinansowanie do zakupu autobusu dla uczniów niepełnosprawnych, dofinansowania w ramach programów oraz dofinansowania w ramach programów: *Pomorze Zachodnie - Bezpieczna Edukacja, Zdalna Szkoła, Zdalna Szkoła+ i Kompetencje miarą sukcesu-Dartowo stawia na edukację.*

Gminy w 2017 r., 1,2% w 2018 r., 0,9% w 2019 r. i 2020 r. oraz 0,8% w 2021 r. (30 września). Udział dochodów pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na zadania oświatowe w dochodach ogółem Gminy wynosił: 0,9% w 2017 r., 0,8% w 2018 r., 0,9% w 2019 r., 0,8% w 2020 r. oraz 0,4% w 2021 r. (30 września).

(akta kontroli str. 137-138, 271-350)

2.3. W latach 2017-2021 nie wystąpiły przypadki konieczności zwrotu przez Gminę subwencji oświatowej w związku z otrzymaniem jej w nadmiernej wysokości.

(akta kontroli str. 113-120, 137-140)

2.4.1. W okresie objętym kontrolą wydatki poniesione przez Gminę na zadania oświatowe wyniosły łącznie 91 299 tys., z tego w 2017 r. - 17 543,4 tys. zł, w 2018 r. - 18 660,1 tys. zł, w 2019 r. - 20 486 tys. zł, w 2020 r. - 20 484,7 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) - 14 124,8 tys. zł. Wydatki na zadania oświatowe wg klasyfikacji budżetowej były następujące:

- w dziale 801 Oświata i wychowanie kształtowały się na poziomie 17 068,9 tys. zł w 2017 r., 18 130,3 tys. zł w 2018 r., 19 953,5 tys. zł w 2019 r., 20 043,6 tys. zł w 2020 r. i 13 810,9 w 2021 r. (do 30 września); największą grupę wśród tych wydatków stanowiły wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi i wynosiły one 10 243,4 tys. zł w 2017 r., 10 810,1 tys. zł w 2018 r., 11 397,7 tys. zł w 2019 r., 11 653,1 tys. zł w 2020 r. i 7 828 tys. zł w 2021 r. (do 30 września);
- w dziale 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, kształtowały się na poziomie 474,5 tys. zł w 2017 r., 529,8 tys. zł w 2018 r., 532,5 tys. zł w 2019 r., 441,1 tys. zł w 2020 r. oraz 313,9 w 2021 r. (do 30 września); z czego wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wynosiły odpowiednio: 215,5 tys. zł, 276,1 tys. zł, 288,6 tys. zł, 241,6 tys. zł, 178 tys. zł

(akta kontroli str. 138, 140-141)

2.4.2. W latach 2017-2021 (do 30 września) Gmina przeznaczyła na zadania oświatowe 100% otrzymanej subwencji oświatowej (w tym środki z rezerwy) w łącznej kwocie 46 199,5 tys. zł⁴⁸ oraz dofinansowała ww. zadania środkami własnymi w łącznej kwocie 38 571,8 tys. zł⁴⁹. Ponadto na realizację zadań oświatowych Gmina przeznaczyła środki dotacji z budżetu państwa w łącznej kwocie 3 705,6 tys. zł, oraz środki otrzymane z innych źródeł w łącznej kwocie 2 822,1 tys. zł.

Otrzymane w tym okresie środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej kwocie 45,3 tys. zł Gmina przeznaczyła na:

- dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych (29,6 tys. zł w 2019 r.);
- sfinansowanie zajęć wspomagających uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia ogólnego oraz zajęć z języka mniejszości (15,8 tys. zł w 2021 r.).

(akta kontroli str. 137-141, 260-262)

2.4.3. W ww. okresie Gmina otrzymała dotacje pochodzące z budżetu państwa w kwocie 912,2 tys. zł w 2017 r., (z czego wydatkowano 854,1 tys. zł), 839,4 tys. zł w 2018 r. (wydatkowano 799,4 tys. zł), 801,5 tys. zł w 2019 r. (751,9 tys. zł), 759,7 tys. zł w 2020 r. (727,1 tys. zł) oraz 721,9 tys. zł do 30 września 2021 r. (573,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 137-141)

⁴⁸ Z tego: 8 926,1 tys. zł w 2017 r., 9 107,3 tys. zł w 2018 r., 10 045,3 tys. zł w 2019 r., 10 480,5 tys. zł w 2020 r. i 7 640,3 tys. zł w 2021 r. (do 30 września).

⁴⁹ Z tego: 7 189,1 tys. zł w 2017 r., 8 225,4 tys. zł w 2018 r., 8 926,8 tys. zł w 2019 r., 8 580,6 tys. zł w 2020 r. oraz 5 650 tys. zł w 2021 r. (do 30 września).

Analizą wykorzystania dotacji pochodzących z budżetu państwa objęto zadania dotyczące:

- wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w 2017 r., środki dotacji zostały przekazane do szkół i placówek oświatowych, łączna otrzymana kwota dotacji wynosiła 18,7 tys. zł, a wykorzystane środki dotacji 15,5 tys. zł;
- wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2018 r., środki dotacji zostały przekazane do szkół i placówek oświatowych, łączna otrzymana kwota dotacji wynosiła 107,4 tys. zł, a wykorzystane środki dotacji 105,1 tys. zł;
- zakupu nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa⁵⁰ w 2019 r., środki dotacji zostały przekazane do szkół i placówek oświatowych, łączna otrzymana i wykorzystana kwota dotacji wynosiła 6,5 tys. zł,
- udzielenia pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w ramach Programu Wyprawka Szkolna w 2020 r., łączna otrzymana kwota dotacji wynosiła 2,7 tys. zł, a wykorzystane środki dotacji 2,6 tys. zł;
- sfinansowania uczniom świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2021 r., łączna przyznana kwota dotacji wynosiła 52,9 tys. zł, otrzymane środki dotacji na (30 września 2021 r.) – 40,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 139, 473-528)

W wyniku analizy dokumentacji posiadanej przez Urząd związanej z ww. dotacjami, ustalono m.in., że:

- w trzech przypadkach, zawarto umowy w sprawie przyznania dotacji (z Wojewodą Zachodniopomorskim), a pozostałych dwóch przypadkach (zgodnie z obowiązującym trybem) złożono wnioski o udzielenie dotacji⁵¹,
- wszystkie dotacje (pięć) zostały przeznaczone zgodnie z celem na jaki je otrzymano, nadzór nad prawidłowością ich wykorzystania (w przypadku dotacji otrzymanych w latach 2017-2020) pełnił Urząd, który otrzymał od szkół do analizy dokumentację związane z wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji,
- dotacje otrzymane w latach 2017-2020 zostały terminowo rozliczone, dotacji nie wykorzystano w całości w trzech przypadkach⁵², a łączna niewykorzystana kwota wynosiła 5,6 tys. zł, w każdym z ww. trzech przypadków dokonano terminowego zwrotu środków niewykorzystanej dotacji,
- w przypadku dotacji z 2021 r. środki wykorzystanej na 30 września wyniosły 33,7 tys. zł; analiza 12 losowo wybranych spraw wykazała, że stypendia zostały przyznane i wypłacone zgodnie z wymogami art. 90d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵³ i zasadami określonymi w Regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta⁵⁴; siedem z 12 decyzji administracyjnych dotyczących ww. spraw zostało wydanych z naruszeniem kpa, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 473-528)

---

⁵⁰ Dalej: NRPC.

⁵¹Dotacje: na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2018 r i na udzielenie pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w ramach Programu Wyprawka Szkolna w 2020 r. były przekazywane na wniosek składany do wojewody za pośrednictwem kuratorium oświaty.

⁵² Nie wykorzystano 3 197,86 zł w przypadku dotacji na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej, 2 418,46 zł w przypadku dotacji na wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe oraz 26,59 zł w przypadku dotacji na zakup wydawnictw w ramach NRPC.

⁵³ Dz. U. z 2021 r., poz. 1915.

⁵⁴ Zatwierdzonego uchwałą Rady nr VIII/87/07 z 19 czerwca 2007 r.

2.4.4. Gmina w latach 2017-2021 nie otrzymywała środków na realizację zadań oświatowych na podstawie porozumień. Na finansowanie prowadzenia w okresie objętym kontrolą szkół ponadpodstawowych funkcjonujących w ramach ZS Gmina otrzymywała z budżetu państwa środki części oświatowej subwencji ogólnej.

(akta kontroli str. 137-141, 470-472)

2.4.5. W okresie objętym kontrolą Gmina na realizację zadań oświatowych wydatkowała środki otrzymane z innych źródeł w łącznej kwocie 2 822,1 tys. zł (w tym: zwroty kosztów wychowania przedszkolnego od innych gmin - 1 943,1 tys. zł⁵⁵, dofinansowanie z PFRON w kwocie 151,5 tys. zł⁵⁶ oraz środki w łącznej kwocie 727,5 tys. zł w ramach realizowanych programów pomocowych⁵⁷).

(akta kontroli str. 138, 140)

Analizą wykorzystania środków pochodzących z innych źródeł objęto środki:

- dofinansowania ze środków PFRON realizacji zadania w ramach *Programu wyrównywania różnic między regionami III*, polegającego na zakupie autobusu do przewozu uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy z przeznaczeniem dla SP3; środki w kwocie 151,5 tys. zł zostały przekazane na podstawie umowy zawartej z Powiatem z 10 października 2018 r.⁵⁸; Gmina zgodnie z ww. umową dokonała zakupu fabrycznie nowego autobusu na potrzeby dowozu uczniów niepełnosprawnych oraz posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, dokonując wyboru dostawcy po przeprowadzeniu przetargu nieograniczonego; rozliczenie wykonania zadania nastąpiło zgodnie z terminem umownym⁵⁹, tj. 6 czerwca 2019 r.; wartość inwestycji wyniosła 298,7 tys. zł;
- sfinansowania realizacji projektu grantowego w ramach programu *Zdalna Szkoła+*, polegającego na zakupie sprzętu informatycznego i oprogramowania; środki w kwocie 54,8 tys. zł zostały przekazane na podstawie umowy z 15 czerwca 2020 r. zawartej z Centrum Projektów Polska Cyfrowa; Gmina zgodnie z ww. umową zakupiła 13 komputerów stacjonarnych typu All in One dla uczniów (za kwotę 45,5 tys. zł), dwa laptopy dla nauczycieli (7 tys. zł) oraz oprogramowanie (2,3 tys. zł); dokonując wyboru dostawcy po przeprowadzeniu analizy rynku za pomocą zapytań ofertowych; wniosek rozliczający został złożony zgodnie z procedurą przewidzianą w umowie, tj. za pomocą udostępnionej aplikacji dedykowanej do projektu i zaakceptowany przez CPPC.

(akta kontroli str. 530-586)

2.5. Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach, placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę w poszczególnych latach objętych kontrolą kształtowały się następująco:

- w 2017 r. – 7 098,8 tys. zł, z tego nauczyciele stażyści – 96,3 tys. zł; kontraktowi – 207 tys. zł; mianowani – 835,1 tys. zł; dyplomowani – 5 960,4 tys. zł⁶⁰;
- w 2018 r. – 7 627,9 tys. zł, z tego nauczyciele stażyści – 203 tys. zł; kontraktowi – 352,1 tys. zł; mianowani – 809,6 tys. zł; dyplomowani 6 263,2 tys. zł⁶¹;

⁵⁵ Z tego: 412 tys. zł w 2017 r., 375,6 tys. zł w 2018 r., 510,5 tys. zł w 2019 r., 383,5 tys. zł w 2020 r. i 261,5 tys. zł w 2021 r. (do 30 września).

⁵⁶ W 2019 r.

⁵⁷ *Pomorze Zachodnie - Bezpieczna Edukacja* – 180,9 tys. zł, *Zdalna Szkoła* – 70 tys. zł, *Zdalna Szkoła+* - 54,8 tys. zł i *Kompetencje miarą sukcesu* – 421,8 tys. zł.

⁵⁸ Aneksowanej 16 listopada 2018 r.

⁵⁹ Do 30 sierpnia 2019 r..

⁶⁰ W przeliczeniu na jeden etat: stażyści – 27 203,99 zł, kontraktowi – 33 713,71 zł, mianowani – 48 357,67 zł, dyplomowani – 64 159,21 zł.

⁶¹ W przeliczeniu na jeden etat: stażyści – 33 658,94 zł, kontraktowi – 44 686,95 zł, mianowani – 53 051,76 zł, dyplomowani – 68 652,99 zł.

- w 2019 r. – 7 885,4 tys. zł, z tego nauczyciele stażyści – 340,3 tys. zł; kontraktowi – 336,1 tys. zł; mianowani – 1 024,6 tys. zł; dyplomowani – 6 184,4 tys. zł⁶²;
- w 2020 r. – 7 921,2 tys. zł, z tego nauczyciele stażyści – 284,9 tys. zł; kontraktowi – 684,3 tys. zł; mianowani – 1 050,3 tys. zł; dyplomowani – 5 901,7 tys. zł⁶³;
- w 2021 r.⁶⁴ – 5 831,3 tys. zł, z tego nauczyciele stażyści – 138,5 tys. zł; kontraktowi – 719,4 tys. zł; mianowani – 672 tys. zł; dyplomowani – 4 301,4 tys. zł⁶⁵.

(akta kontroli str. 142)

2.6. W budżecie Gminy zapewniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli. W poszczególnych latach objętych kontrolą, Gmina zaplanowała wydatki na doskonalenie i szkolenie nauczycieli w wysokości równej lub wyższej niż: 1% (w latach 2017-2018) i 0,8% (w latach 2019-2021) planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Było to zgodne z art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela.

Wysokość ww. środków według planu po zmianach wynosiła: 67,9 tys. zł w 2017 r., 66,4 tys. zł w 2018 r., 44,9 tys. zł w 2019 r., 80,3 tys. zł w 2020 r. oraz 58,6 tys. zł w 2021 r. Gmina ponosiła wydatki na ten cel w kwotach odpowiednio: 63,4 tys. zł w 2017 r., 58,4 tys. zł w 2018 r., 40,8 tys. zł w 2019 r., 30,9 tys. zł w 2020 r. i 18,6 tys. zł w 2021 r. (do 30 września).

Przyczyną niższego wykonania planu w 2020 r. było ograniczenie uczestnictwa w szkoleniach z uwagi na pandemię COVID-19.

(akta kontroli str. 141, 171-175, 271-350, 602)

2.7. Wydatki na wynagrodzenia pracowników administracyjnych i obsługi realizujących zadania oświatowe w szkołach, przedszkolach i placówkach oświatowych oraz Urzędzie w poszczególnych latach objętych kontrolą kształtowały się następująco:

- pracownicy administracji zatrudnieni w placówkach oświatowych - 330,6 tys. zł w 2017 r.; 409,3 tys. zł w 2018 r.; 505,2 tys. zł 2019 r.; 581,1 tys. zł w 2020 r.; 442,7 tys. zł w 2021 r. (do 30 września)⁶⁶;
- pracownicy obsługi zatrudnieni w placówkach oświatowych - 676,1 tys. zł w 2017 r.; 703,4 tys. zł w 2018 r.; 839,9 tys. zł 2019 r.; 1 301,1 tys. zł w 2020 r.; 1 081,8 tys. zł w 2021 r. (do 30 września)⁶⁷;
- pracownicy administracji zatrudnieni w Urzędzie - 120,9 tys. zł w 2017 r.; 132,1 tys. zł w 2018 r.; 136 tys. zł 2019 r.; 155,9 tys. zł w 2020 r.; 105,2 tys. zł w 2021 r. (do 30 września)⁶⁸.

(akta kontroli str. 145)

2.8. W okresie objętym kontrolą Gmina wspierała uzdolnionych uczniów przyznając dwa razy do roku⁶⁹ stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe. Wysokość

⁶² W przeliczeniu na jeden etat: stażyści – 37 980,15 zł, kontraktowi – 44 169,78 zł, mianowani – 56 825,41 zł, dyplomowani – 75 373,45 zł.

⁶³ W przeliczeniu na jeden etat: stażyści – 49 807,94 zł, kontraktowi – 44 961,31 zł, mianowani – 71 595,19 zł, dyplomowani – 81 469,68 zł.

⁶⁴ Do 30 września.

⁶⁵ W przeliczeniu na jeden etat: stażyści – 34 618,46 zł, kontraktowi – 51 531,72 zł, mianowani – 49 374,45 zł, dyplomowani – 65 064,84 zł.

⁶⁶ W przeliczeniu na jeden etat: 55 291,50 zł (2017 r.), 51 478,61 zł (2018 r.), 50 517,78 zł (2019 r.), 57 878,21 zł (2020 r.) i 43 474,31 zł (do 30 września 2021 r.).

⁶⁷ W przeliczeniu na jeden etat: 33 176,72 zł (2017 r.), 33 736,93 zł (2018 r.), 35 846,04 zł (2019 r.), 46 252,32 zł (2020 r.) i 37 394,09 zł (do 30 września 2021 r.).

⁶⁸ W przeliczeniu na jeden etat: 60 453,65 zł (2017 r.), 66 046,22 zł (2018 r.), 68 004,93 zł (2019 r.), 77 935,66 zł (2020 r.) i 52 615,76 zł (do 30 września 2021 r.).

⁶⁹ Na koniec I semestru i na koniec roku szkolnego.

wydatków na stypendia dla uzdolnionych dzieci i młodzieży uczących się na terenie Gminy kształtowała się na poziomie: 67,5 tys. zł w 2017 r., 97,5 tys. zł w 2018 r., 112,9 tys. zł w 2019 r., 113,7 tys. zł w 2020 r. oraz 87,5 tys. zł w 2021 r. (do 30 września).

Stypendia były przyznawane przez komisję powoływaną zarządzeniami Burmistrza, składającą się z przedstawicieli szkół, Rady i Burmistrza. Z posiedzeń ww. komisji sporządzany był protokół obejmujący wykaz uczniów, którym przyznano stypendium oraz jego wielkość.

(akta kontroli str. 263-270, 470-472)

Burmistrz wyjaśnił, że stypendia uczniów z ZSS były wypłacane w kasie Urzędu, zaś w pozostałych szkołach były przekazywane uczniom indywidualnie przez Burmistrza na uroczystych apelach szkolnych w formie gotówkowej.

(akta kontroli str. 148-149)

2.9. Wydatki na edukację przypadające na jednego (statystycznego) ucznia/wychowanka wyniosły dla:

- szkoły podstawowej: 9 068,69 zł w 2017 r., 12 094,59 zł w 2018 r., 13 414,40 zł w 2019 r., 14 159,36 zł w 2020 r. i 11 260,93 zł w 2021 r.⁷⁰;
- gimnazjum: 16 449,42 zł w 2017 r., 26 000,51 zł w 2018 r., 22 335,33 zł w 2019 r.;
- liceum ogólnokształcącego: 18 290,62 zł w 2017 r., 20 783,10 zł w 2018 r., 11 928,55 zł w 2019 r., 14 211,91 zł w 2020 r.;
- trzyletniej szkoły branżowej I stopnia: 13 239,89 zł w 2017 r., 15 205,89 zł w 2018 r., 13 518,58 zł w 2019 r., 11 412,18 zł w 2020 r.

(akta kontroli str. 143)

2.10. Dane wykazane w rocznych zbiorczych sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-28S za lata 2017, 2018, 2019, 2020 oraz na 30 września 2021 r. w zakresie dochodów i wydatków na zadania oświatowe były zgodne z ewidencją księgową

(akta kontroli str. 271-350)

2.11. W okresie objętym kontrolą Gmina nie zaciągała zobowiązań finansowych na pokrycie wydatków na oświatę.

(akta kontroli str. 120)

2.12. Gmina w okresie objętym kontrolą udzieliła dotacje szkołom niepublicznym i przedszkolom, dla których Powiat był organem rejestrującym. Dotacji udzielono:

- w 2017 r. - dwóm szkołom (łącznie 1 175,4 tys. zł) i siedmiu przedszkolom (3 386,8 tys. zł);
- w 2018 r. - dwóm szkołom (1 208,9 tys. zł) i sześciu przedszkolom (3 618,1 tys. zł);
- w 2019 r. - dwóm szkołom (1 181,5 tys. zł) i sześciu przedszkolom (3 940,8 tys. zł);
- w 2020 r. - jednej szkole (1 054,5 tys. zł) i sześciu przedszkolom (4 294,7 tys. zł);
- w 2021 r.⁷¹ - jednej szkole (817,6 tys. zł) i pięciu przedszkolom (3 594,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 144)

Analiza prawidłowości obliczania i udzielania pięciu dotacji⁷² na łączną kwotę 2 204,1 5 tys. zł wykazała m.in., że:

- kwoty trzech dotacji zostały obliczone prawidłowo, tj. zgodnie z uchwałami Rady⁷³ w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu kontroli prawidłowości ich pobierania i wykorzystywania, na podstawie wniosków

⁷⁰ Do 30 września.

⁷¹ Do 30 września.

⁷² Dla: Niepublicznego Przedszkola „Jacek i Agatka” (2017 r.), Niepublicznego Przedszkola „Smyk” (2018 r.), Społecznego Gimnazjum wchodzącego w skład ZSS (2019 r.), Niepublicznego Przedszkola „Akademia Przedszkolaka” (2020 r.), i Niepublicznego Przedszkola „Promyczek” (2021 r.),

⁷³ Nr XXXIV/263/2017 z 27 lutego 2017 r. i Nr L/375/2018 z 26 stycznia 2018 r.

- złożonych do Urzędu do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji oraz comiesięcznych informacji o liczbie uczniów/wychowanków;
- w przypadku dwóch dotacji Urząd przekazał środki dotacji w kwocie wyższej łącznie o 1,9 tys. zł⁷⁴ niż wynikająca z prawidłowego wyliczenia;
  - udzielono ich zgodnie z warunkami określonymi w ww. uchwałach, tj. podmiotom uprawnionym do otrzymania dotacji, po spełnieniu przez osoby prowadzące szkołę wymaganych warunków dotyczących comiesięcznego informowania o faktycznej liczbie uczniów na których przysługiwała dotacja.
- (akta kontroli str. 351-389, 630-640)

2.13. Analiza prawidłowości rozliczania pięciu ww. dotacji wykazała m.in., że:

- rozliczenia dotacji za lata 2017-2020 dokonano na podstawie otrzymanych informacji miesięcznych o aktualnej liczbie uczniów (w przypadku pięciu dotacji) oraz na podstawie rocznych sprawozdań z pobrania i wykorzystania dotacji składanych do 15 stycznia roku następnego po roku udzielenia dotacji (w przypadku czterech dotacji udzielonych w latach 2017-2020); rozliczenie dotacji udzielanej w 2021 r. nastąpi do 15 stycznia 2022 r.
- we wszystkich przypadkach ww. środki dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem;
- u beneficjentów dotacji przeprowadzono dwie kontrole w zakresie sposobu wykorzystania dotacji oraz prawidłowości danych wykazywanych w miesięcznych informacjach o liczbie uczniów (w przypadku dotacji udzielonych w latach 2017-2018); w toku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły wykazania mniejszej lub większej liczby uczniów objętych dotacją lub nieprawidłowym wykorzystaniem środków dotacji;
- w przypadku dotacji udzielonej w 2017 r. dla Niepublicznego Przedszkola Jacek i Agatka w Darłowie⁷⁵ rozliczono przekazaną, mimo że dotacja została przekazana w kwocie wyższej niż wynikająca z prawidłowego wyliczenia o 1 425,92 zł

(akta kontroli str. 351-398)

W okresie od 25 maja 2018 do 29 listopada 2019 r Urząd przeprowadził kontrole sposobu wykorzystania w latach 2017-2018 środków dotacji we wszystkich dotowanych niepublicznych jednostkach oświatowych.

(akta kontroli str. 399-459)

Burmistrz wyjaśnił, że kontrola wykorzystania dotacji przez niepubliczne placówki oświatowe za lata 2019-2020 zostanie przeprowadzona w późniejszym terminie. Z powodu sytuacji związanej ze stanem epidemicznym Covid-19 w latach 2020-2021 występowały w Urzędzie i jednostkach oświatowych liczne absencje oraz wprowadzono pracę w systemie zdalnym, co znacznie utrudniło wykonywanie przez zespół kontrolny kontroli w tych placówkach.

(akta kontroli str. 146-154)

2.14. Wydatki na zadania inwestycyjne Gminy w zakresie oświaty wyniosły: 62,9 tys. zł w 2017 r., 6,7 tys. zł w 2018 r., 483,8 tys. zł w 2019 r., 72,6 tys. zł w 2020 r. i 191,3 tys. zł w 2021 r. (do 30 września).

Zakres rzeczowy wykonanych inwestycji:

- w 2017 r.
- *Aktywny przedszkolak* - w ramach realizacji zadania wykonano roboty budowlane, których celem było przystosowanie sali lekcyjnej Przedszkola do nowego zakresu zajęć w ramach projektu (40 tys. zł finansowane ze środków własnych Gminy);

⁷⁴ 1 898,45 zł.

⁷⁵ Dalej: Przedszkole JiA.

- zakup bramy wjazdowej do Przedszkola - w celu zapewnienia dojazdu dla służb ratowniczych (12,5 tys. zł ze środków własnych Gminy);
- zakup maszyny szorująco-zbierającej - do sprzątnięcia hali sportowej przy ZS oraz do czyszczenia ścian w szkołach i przedszkolu (wartość całkowita zadania: 10,4 tys. zł finansowane ze środków własnych Gminy).
- w 2018 r.
- modernizacja wejścia do budynku ZSS⁷⁶ w celu zwiększenie bezpieczeństwa w zakresie komunikacji (6,7 tys. zł ze środków własnych Gminy).
- w 2019 r.
- modernizacja budynku Przedszkola - w ramach realizacji zadania wykonano roboty budowlane polegające na modernizacji głównych drzwi wejściowych do budynku, głównych ciągów komunikacyjnych i ogrodzenia (151,4 tys. zł finansowane ze środków własnych Gminy)
- zakup patelni elektrycznej na potrzeby stołówki Przedszkola (11 tys. zł ze środków własnych Gminy)
- adaptacja pomieszczeń w budynku ZSS poprzez montaż drzwi umożliwiających dostęp osób niepełnosprawnych poruszający się na wózkach inwalidzkich (9,3 tys. zł ze środków własnych Gminy)
- rozbudowa systemu kopii bezpieczeństwa w Gimnazjum (13,4 tys. zł ze środków własnych Gminy);
- zakup nowego autobusu do przewozu niepełnosprawnych uczniów z orzeczeniami kształcenia specjalnego z terenu Gminy do ośrodków szkolno-wychowawczych w Sławnie, Koszalinie, Sławoborzu oraz na warsztaty terapii zajęciowej w Sławnie (298,7 tys. zł, z tego 147,2 tys. zł ze środków własnych Gminy i 151,5 tys. zł ze środków PFRON).
- w 2020 r.:
- wykonanie system monitoringu wizyjnego w budynkach SP3 (72,6 tys. zł ze środków własnych Gminy).
- w 2021 r.:
- budowa nowego systemu zarządzania energią w Przedszkolu – pierwszy etap prac w zakresie kompleksowej zmiany systemu zarządzania energią, polegający na modernizacji instalacji c.o. wraz modernizacją miejsca poboru energii w kotłowni (191,3 tys. zł ze środków własnych Gminy).

(akta kontroli str. 460-464, 470-472)

Burmistrz wskazał na istniejące potrzeby inwestycyjne Gminy w zakresie zadań oświatowych, szacując ich wartość na 9 040 tys. zł, tj. budowa nowego systemu zarządzania energią w budynku Przedszkola oraz budowa nowej hali sportowej przy SP3.

(akta kontroli str. 171-175)

2.15-16. W związku z likwidacją gimnazjów Gmina poniosła wydatki na odprawy dla nauczycieli w kwocie 293,4 tys. zł. Budynek po byłym Gimnazjum został przeznaczony do wykorzystania na prowadzenie zajęć lekcyjnych dla klas VI-VIII w SP3.

(akta kontroli str. 152, 465-469)

2.17. W związku z wystąpieniem zagrożenia Covid-19 w 2020 r. Gmina poniosła wydatki w zakresie zadań oświatowych w ramach realizacji projektów, opisanych w punkcie 1.14.3. wystąpienia pokontrolnego, tj.:

- *Pomorze Zachodnie – Bezpieczna Edukacja* - w ramach projektu zakupiono na potrzeby Przedszkola, m.in.: termometry i środki ochrony osobistej (o wartości

⁷⁶ Budynek będący własnością Miasta w użyczeniu ZSS.

- 27,5 tys. zł) oraz sprzęt i środki do utrzymania czystości i dezynfekcji (o wartości 153,4 tys. zł),; wartość projektu wyniosła 180,9 tys. zł⁷⁷,
- *Zdalna Szkoła i Zdalna Szkoła+* - w ramach programu zakupiono łącznie 35 laptopów i 13 komputerów typu all in one; wartość programów wyniosła łącznie 124,8 tys. zł⁷⁸.

Gmina nie poniosła innych nieprzewidzianych wydatków w zakresie zadań oświatowych w związku z wystąpieniem zagrożenia Covid-19.

(akta kontroli str. 138, 146-154, 187-206, 531-556, 627-629)

2.18.-19. W latach 2017–2021 w Gminie nie odnotowano zadań oświatowych, które nie zostałyby zrealizowane z uwagi na brak środków finansowych.

Burmistrz wyjaśnił, że nie wystąpiły zmniejszenia poszczególnych kategorii wydatków na zadania oświatowe związane bezpośrednio z wystąpieniem pandemii COVID-19.

(akta kontroli str. 146-154)

2.20. W okresie objętym kontrolą ewidencja finansowo-księgową w obszarze oświaty była prowadzona osobno w każdej szkole i placówce oświatowej. Dyrektorzy placówek posiadali upoważnienia Burmistrza do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja była niezbędna dla zapewnienia w tym okresie ciągłości działania jednostki.

(akta kontroli str. 33, 146-154, 470-472)

Nadzór nad prawidłowością prowadzenia obsługi finansowo-księgowej w obszarze oświaty został uregulowany m.in. w: regulaminie organizacyjnym Urzędu (gdzie wskazane zostały zadania Skarbnika, zakres działania ROiSS, Referatu Budżetu i Finansów oraz stanowiska ds. kontroli wewnętrznej), zakresach obowiązków służbowych, uprawnień i odpowiedzialności pracowników ww. komórek organizacyjnych Urzędu.

(akta kontroli str. 17-32, 587-596, 642)

Powyższy nadzór odbywał się poprzez bieżącą analizę realizacji budżetu, kontrole formalno-rachunkowe otrzymywanych sprawozdań z jednostek organizacyjnych weryfikację danych zawartych w tych sprawozdaniach przez służby finansowe Urzędu oraz poprzez działalność kontrolną. W latach 2017-2020 przeprowadzonych zostało pięć kontroli w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej i wydatkowania środków Przedszkola i szkół publicznych oraz jedna kontrola w zakresie poprawności odliczania podatku VAT w ZS.

Sposób nadzoru Urzędu nad rzetelnością danych zamieszczonych w SIO został opisany w punkcie 1.9. wystąpienia pokontrolnego

(akta kontroli str. 146-154, 470-472, 603-629)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Siedem decyzji w sprawie przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego zostało wydanych z przekroczeniem 30 dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 §3 kpa, tj. decyzje:

- nr OSS.4462.1.29.2020 i OSS.4462.1.30.2020 z 20 października 2020 r. zostały wydane po 34 dniach od wpływu do Urzędu wniosków o przyznanie stypendium,

⁷⁷ Środki unijne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

⁷⁸ Ze środków zewnętrznych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

- nr OSS.4462.1.15.2020 i OSS.4462.1.16.2020 z 20 października 2020 r. zostały wydane po 35 dniach od wpływu do Urzędu wniosków o przyznanie stypendium,
- nr OSS.4462.1.22.2020, OSS.4462.1.23.2020 i OSS.4462.1.24.2020 z 22 października 2020 r. zostały wydane po 37 dniach od wpływu do Urzędu wniosków o przyznanie stypendium.

Burmistrz jako organ wydający ww. decyzje nie spełnił obowiązku zawiadomienia wnioskujących o niezalatwieniu ww. spraw w terminie z podaniem przyczyny zwłoki i wskazaniem nowego terminu ich zalatwienia, co było niezgodne z art. 36 kpa.

(akta kontroli str. 517)

Zgodnie z art. 36 ust. 2 kpa obowiązek taki ciążył na organie wydającym nawet w przypadku zwłoki w zalatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu wydającego.

Burmistrz wyjaśnił, że wnioski które wpływały były zweryfikowane na bieżąco pod względem formalnym i merytorycznym. Wiele z nich wymagało uzupełnienia np.: brak przedstawionych dochodów, braki w wypełnieniu wniosków, braki stosowych zaświadczeń z innych instytucji itp. Wszyscy wnioskodawcy byli wzywani telefonicznie lub osobiście do uzupełnienia braków formalnych w celu wydania decyzji. Zebranie wszystkich wymaganych dokumentów wpłynęło na wydłużenie okresu rozpatrzenia decyzji i tym samym przeoczenie terminu przewidzianego do jej wydania. W związku z tym przeoczono również obowiązek powiadomienia wnioskodawców o niezalatwieniu tych spraw w terminie 30 dni. Jednak uzupełnienie braków było konieczne do wydania pozytywnych decyzji dla wnioskodawców i wypłaty stypendium.

(akta kontroli str. 171-175)

2. Dwie dotacje zostały udzielone w kwocie wyższej o 1 898,45 zł niż wynikająca z prawidłowego naliczenia, tj.:

a) w 2017 r. Gmina przekazała środki dotacji dla Przedszkola JiA w łącznej kwocie 512 234,52 zł.

Zgodnie ze składanymi do Urzędu comiesięcznymi informacjami i rozliczeniem rocznym⁷⁹ dotacja dla ww. placówki w 2017 r. przysługiwała na 820 wychowanków (od 65 do 72 w każdym miesiącu) w kwocie łącznej 510 761,60 zł.

b) w okresie od 1 stycznia do 30 września 2021 r. Gmina przekazała środki dotacji dla Niepublicznego Przedszkola Promycek w Darłowie⁸⁰ w łącznej kwocie 763 466,83 zł.

Dotacja dla ww. placówki w tym okresie przysługiwała na łącznie 857 wychowanków⁸¹ (od 80 do 112 wychowanków w każdym miesiącu) w kwocie łącznej 763 041,30 zł.

(akta kontroli str. 371-377, 384-391)

Za prowadzenie i nadzór spraw z zakresu zadań ROiSS, w tym w zakresie prawa oświatowego i innych zadań wynikających z przepisów oświatowych odpowiadał kierownik ROiSS, który po ustaleniu kwot ww. dotacji w nadmiernej wysokości zwracał się do Skarbnika z pisemnymi wnioskami o dokonanie przekazania tych środków na rachunki bankowe: Przedszkola JiA (w 2017 r.) w kwocie łącznej 512 234,52 zł oraz Przedszkola Promycek (w okresie od 1 stycznia do 30 września 2021 r.) w kwocie łącznej 763 466,83 zł.

(akta kontroli str. 17-32, 371-377, 590-592)

---

⁷⁹ Z 15 stycznia 2018 r.

⁸⁰ Dalej: Przedszkole Promycek.

⁸¹ Z tego 24 wychowanków z orzeczonym autyzmem (od jednego do trzech w każdym miesiącu) i 14 wymagających wczesnego wspomaganie rozwoju (po dwóch w miesiącach kwiecień-wrzesień).

Kierownik ROiSS wyjaśnił, m.in., że czynności związane z naliczaniem comiesięcznej dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych starał się wykonywać z największą starannością. Po obliczeniach pracownika merytorycznego (inspektora ds. oświaty) sprawdzał je osobiście, mnożąc ilość dzieci przez kwotę dotacji na jedno dziecko wynikającą z kosztów przypadających w Przedszkolu. Wyjaśnił on także, że wcześniejsze kontrole zewnętrzne nie wykazywały nieprawidłowości z naliczaniem dotacji.

Kierownik ROiSS w sprawie:

- dotacji dla Przedszkola JiA wyjaśnił, że *powstały błąd rachunkowy nie został zauważony zarówno przez pracownika merytorycznego jak i przeze mnie. Trudno mi wskazać tego przyczynę. Prawdopodobnie jeden ze współczynników musiał mieć inną wartość od używanego w czasie obliczeń;*
- dotacji dla Przedszkola Promyczek wyjaśnił, że *powstały błąd rachunkowy jest ewidentny. Zostanie on poprawiony i powstała nadpłata w kolejnej transzy skorygowana.*

(akta kontroli str. 597-599)

Zgodnie z art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸² dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia tych okoliczności.

Burmistrz w sprawie dotacji dla Przedszkola JiA wyjaśnił, m.in. że w 2017 r. organ prowadzący ww. przedszkole otrzymywał z budżetu Gminy miesięczne transze dotacji na podstawie składanych wniosków i złożył terminowo sprawozdanie roczne z otrzymanej dotacji. Podmiot prowadzący ww. przedszkole niepubliczne nie zgłaszał żadnych uwag co do kwoty wypłaty dotacji, a w rozliczeniu rocznym uznał kwotę wypłaconą jako należną. Kwota przypadająca na jednego wychowanka w 2017 roku była obliczana zgodnie z art. 78e i art. 89 d ust.1 ustawy o systemie oświaty i ogłaszana w BIP Urzędu. *Powstały błąd rachunkowy nie został zauważony zarówno przez jst jak i przez podmiot prowadzący, co nie budziło wątpliwości co do zasady wypłaty.*

Burmistrz w sprawie dotacji dla Przedszkola Promyczek wyjaśnił, że *powstały błąd rachunkowy zostanie zweryfikowany i powstała nieprawidłowość zostanie skorygowana.*

(akta kontroli str. 600-601)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina przeznaczyła całość kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na finansowanie zadań oświatowych. Środki finansowe w kwocie łącznej 369,7 tys. zł, otrzymane w formie pięciu dotacji celowych z budżetu państwa oraz pochodzące z innych źródeł zostały właściwie wykorzystane, zaś środki niewykorzystane zwrócono do budżetu państwa. Sprawozdania budżetowe w zakresie dochodów i wydatków na zadania oświatowe zostały sporządzone zgodnie z ewidencją księgową. Urząd sprawował nadzór nad prawidłowością prowadzenia obsługi finansowo-księgowej w obszarze oświaty m.in. poprzez bieżące analizy i weryfikację składanych przez placówki oświatowe sprawozdań.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- naruszenia art. 36 kpa przy wydawaniu siedmiu decyzji w sprawie przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego,
- udzielenia dotacji dla dwóch przedszkoli w kwocie wyższej o 1 898,45 zł niż wynikająca z prawidłowego naliczenia.

⁸² Dz. U. z 2021 r., poz. 305.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Terminowe wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego lub zawiadamianie wnioskujących o braku możliwości załatwienia spraw w terminie z podaniem przyczyny zwłoki i wskazaniem nowego terminu załatwienia.
2. Wyegzekwowanie zwrotu środków dotacji pobranych przez Przedszkole JiA w kwocie wyższej niż wynikająca z prawidłowego naliczenia oraz dokonanie korekty udzielonej dotacji w 2021 r. dla Przedszkola Promyczek.
3. Wzmoczenie nadzoru nad udzielaniem i rozliczaniem dotacji dla niepublicznych szkół i przedszkoli.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 29 listopada 2021 r.

Kontroler

Maciej Mikulski
główny specjalista
kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
Podpis

.....
Podpis